

Voorlichtingsbrochure Convenant

Veiligheidsregio

Deze brochure is bedoeld voor bestuurders en medewerkers van de veiligheidsregio's en geeft nadere informatie over de convenanten veiligheidsregio's

Voorlichtingsbrochure Convenant Veiligheidsregio

Deze brochure is bedoeld voor bestuurders en medewerkers van de veiligheidsregio's en geeft nadere informatie over de convenanten veiligheidsregio's

www.minbzk.nl/veiligheidsregio

Voorwoord

Het kabinet heeft zich ten doel gesteld Nederland veiliger te maken. Daartoe is in het beleidsprogramma 2007-2011 onder meer de doelstelling opgenomen om de rampenbestrijding op orde te brengen en veiligheidsregio's te vormen. Met de veiligheidsregio's wil de minister van BZK een professionele organisatie tot stand brengen voor een adequate regionale aanpak van rampen- en crisissituaties. Hiertoe worden de basisvereisten waaraan de veiligheidsregio's moeten voldoen, wettelijk vastgelegd. Vooruitlopend op de wet- en regelgeving wil de minister convenanten afsluiten met regio's om de rampenbestrijding op orde te brengen en te komen tot professioneel georganiseerde veiligheidsregio's. Het convenant is bedoeld als aanvulling op de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's en wil de regio's de mogelijkheid bieden zich voor te bereiden op de wettelijke eisen die straks van kracht worden.

1 Waarom convenanten?

De minister heeft zich ten doel gesteld voor eind 2009 de rampenbestrijding op orde te brengen. Hierbij is snelheid geboden. Om de komende periode effectief te besteden, worden regio's gestimuleerd om nú al een belangrijke kwaliteitsverbetering in te zetten. Daarom worden met regio's die vooruit willen lopen op de wet convenanten afgesloten. In de convenanten worden afspraken gemaakt om de kwaliteit van de rampenbestrijding te verbeteren en te komen tot veiligheidsregio's. Voor regio's biedt dit onder andere het voordeel dat de inspanningen die nodig zijn om het wettelijk vereiste kwaliteitsniveau te bereiken enigszins kunnen worden gespreid over de tijd.

2 Doel van convenanten

Dit instrument heeft tot doel om de rampenbestrijding voor eind 2009 op orde te brengen en een professioneel georganiseerde veiligheidsregio voor eind 2010 te realiseren. Als kader en uitgangspunt worden onder meer het beleidsprogramma 2007-2011, het bestuursakkoord met de VNG en het Wetsvoorstel veiligheidsregio's en de bijbehorende nadere regelgeving gehanteerd.

3 Inhoud convenanten

Het afsluiten van convenanten is maatwerk, omdat de uitgangssituatie per regio verschilt. De kracht is juist dat afspraken worden gemaakt die zijn toegesneden op de regionale situatie. Op die manier wordt het beleid aangepast aan de regionale situatie. Bijvoorbeeld op het gebied van de gemeentelijke processen, met betrekking tot de veiligheidsketen of samenwerking met de politie. Twee onderwerpen maken echter op uniforme wijze deel uit van ieder convenant: de basisvereisten crisismanagement en de regionalisering van de brandweer. Raadpleeg voor meer informatie over de inhoud van het convenant en/of voor een voorbeeldconvenant de website www.minbzk.nl/veiligheidsregio.

4 Waarom basisvereisten en wat als deze veranderen? Waarom niet wachten op de wet?

Om de rampenbestrijding in Nederland binnen twee jaar op orde te hebben worden in het convenant afspraken opgenomen over de basisvereisten crisismanagement. Het gaat hier om kwaliteitseisen op het gebied van melding en alarmering, op- en afschaling, leiding en coördinatie en informatie-management. De basisvereisten zijn tot stand gekomen in nauw overleg met en na toetsing in zes regio's.

Die afspraken liggen op hetzelfde niveau als het Besluit veiligheidsregio's. In het convenant worden de basisvereisten opgenomen zoals ze op het moment van ondertekening bekend zijn. Als de vereisten, als onderdeel van het Besluit, op enig moment voor de inwerkingtreding wijzigen (bijvoorbeeld na de consultatiefase), dan zullen de vereisten in het convenant worden aangepast zodat zij overeenkomen met de vereisten uit het besluit.

5 Waarom regionalisering van de brandweer?

Om de kwaliteit van de brandweezorg en het niveau van de rampenbestrijding effectief, efficiënt en structureel te kunnen waarborgen, is een goede organisatie onontbeerlijk. Dit geldt zowel voor de multidisciplinaire veiligheidsregio, als voor de afzonderlijke betrokken disciplines. Daarom komen in dit deel van het convenant afspraken aan bod over wat er binnen de veiligheidsregio's en de verschillende kolommen goed georganiseerd moet worden.

Een vast onderwerp in de convenanten is de regionalisering van de brandweer. Dit is voor de minister geen doel op zich, maar een middel om de kwaliteit van de brandweezorg en de rampenbestrijding en crisisbeheersing structureel te borgen. De belangrijkste reden voor regionalisering is dat het veiligheidsbestuur

de verantwoordelijkheid voor een goed georganiseerde brandweer en een adequate rampenbestrijding moet kunnen waarmaken. Dat betekent dat het bestuur (vertegenwoordigd door de eenhoofdige leiding) over alle beheersaspecten van een korps moet kunnen gaan en grip moet hebben op de voorbereiding op de rampenbestrijding. De kwaliteit van personeel en materieel is daar een cruciaal onderdeel in.

Dit betekent dat bij een regionaal brandweerkorps de brandweezorgtaken van de gemeenten overgedragen worden aan de regio. De eenhoofdige leiding van de regio is daarbij volledig verantwoordelijk voor al het personeel dat brandweertaken uitvoert voor: werving en selectie; aanstelling en ontslag; loopbaanbeleid en takenpakket; opleiding en oefenen; beloningsbeleid en inzet. Dit leidt er logischerwijs toe dat al het personeel in regionale dienst moet zijn.

De eisen die in het convenant worden gesteld aan volledige regionalisering zijn:

Per XXX beschikt het bestuur van de veiligheidsregio over één regionale brandweerorganisatie die zich kenmerkt door:

- éénhoofdige leiding;
- waarbij al het brandweerpersoneel in regionale dienst is; met één rechtspositie voor beroepsmedewerkers en één rechtspositie voor vrijwilligers;
- beheer en inkoop van materieel op regionaal niveau belegd.

Regio's kunnen uiteraard zelf bepalen welke organisatiestructuur zij kiezen. Zo kan er, binnen een volledig geregionaliseerde brandweer, gewerkt worden met een districtenstelsel en kunnen bevoegdheden worden gemandateerd zodat het personeel van een bepaalde kazerne nauw betrokken blijft bij bijvoorbeeld de aanschaf van de nieuwe tankautospuit, zolang dit gebeurt binnen de kaders die de regio daarvoor stelt.

Van de regio's wordt gevraagd om binnen de looptijd van het convenant een onomkeerbaar besluit tot volledige regionalisering te nemen. Dit betekent dat de gemeenschappelijke regeling wordt aangepast volgens de hierboven geschetste voorwaarden. De implementatie van dit besluit kan eventueel ook na de looptijd van het convenant worden afgerond (uiterlijk 31 december 2010). In eerste instantie spreekt de regio dus alleen de intentie uit om te gaan regionaliseren. Dat geeft ook de tijd om alle betrokken partijen goed voor te bereiden en hun zorgen weg te nemen.

6 Maar de vrijwilligers dan?

Voor de minister is het behoud van en waardering voor vrijwilligheid een essentieel onderdeel van de brandweerorganisatie. Regionalisering van de brandweer biedt de vrijwilliger veel voordelen. Minder administratief werk, betere opleidings- en oefenmogelijkheden, meer mogelijkheden tot specialisatie, mogelijkheden voor personeelsmobiliteit, meer flexibiliteit bij verschil in woon- en werkplaats binnen de regio en een beter relatiebeheer met werkgevers. Regio's worden geacht van het begin af aan vrijwilligers nauw te betrekken bij het proces van regionalisering en hen een plek te geven in het regionale brandweerkorps. De veelgehoorde angst voor het sluiten van posten heeft niets met regionalisering te maken maar met efficiënte bedrijfsvoering.

7 Hoe zit het nu met vergunningverlening en handhaving inzake pro-actie/preventie?

Op het gebied van vergunningverlening en handhaving inzake pro-actie/preventie verandert er niets. Dit blijft een bevoegdheid van de gemeente. De regio heeft wel tot taak het adviseren van gemeenten, andere overheden en organisaties inzake brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen.

8 Wat voor afspraken nog meer?

Maatwerk is mogelijk. Bij rampenbestrijding op orde kunnen regio's afspraken maken over het op te stellen risicoprofiel van de regio en het in kaart brengen van de bijbehorende inzet. Bij professioneel georganiseerde veiligheidsregio's kunnen regio's bijvoorbeeld afspraken maken over wat er binnen de veiligheidsregio's en de verschillende kolommen goed georganiseerd moet worden. Voorbeelden zijn afspraken met politie over uniform opschalen, de meldkamer, informatieuitwisseling e.d., afspraken met de witte kolom over ketensamenwerking en afspraken met gemeenten over bijvoorbeeld het opzetten van een poule van voorlichters.

9 Wat is de looptijd van het convenant en wanneer moeten de afspraken gerealiseerd zijn?

De convenanten hebben een looptijd tot en met 31 december 2009. In principe geldt dat alle afspraken uit het convenant voor het einde van de looptijd gerealiseerd zijn. Van de regio's wordt gevraagd om binnen de looptijd van het convenant een onomkeerbaar besluit tot volledige regionalisering te nemen. De implementatie van dit besluit kan eventueel ook na de looptijd van het convenant worden afgerond, maar uiterlijk 31 december 2010. De deadline voor het afsluiten van convenanten is tót 1 juli 2008. De gedachte hierachter is dat regio's bij later afsluiten geen reële kans meer hebben om het convenant binnen de looptijd uit te voeren.

10 Wat stelt de minister er tegenover?

De regio's mogen van de kant van de minister ook een gerichte inspanning verwachten. Ten eerste stelt de minister (beleidsinhoudelijke) adviezen, informatie en ondersteuning ter beschikking en zal ten behoeve van een goede voorbereiding van de veiligheidsregio bijvoorbeeld informatie worden aangereikt over bovenregionale bedreigingen en vitale infrastructuren.

Ten tweede ontvangen de regio's die een convenant afsluiten een eenmalige extra financiële bijdrage. De hoogte van deze bijdrage wordt per regio bepaald (mede op basis van de verdeelsystematiek van het BDUR) en bedraagt tussen de 1,1 en 1,9 mln euro per regio. Dit bedrag is lumpsum, niet taakgebonden en niet kostendekkend. Voorwaarde voor het toekennen van de bijdrage is de regionalisering van de brandweer. De bijdrage kán gebruikt worden om een deel van de frictiekosten op te vangen die de regio maakt bij de gewenste kwaliteitsslag, maar kan ook voor andere zaken worden ingezet.

De bijdrage zal in twee tranches aan de regio worden verstrekt. De eerste tranche zal worden uitgekeerd na ondertekening van het convenant. De betaling van de tweede tranche is afhankelijk van een onomkeerbaar besluit tot regionalisering van de brandweer. In de voortgangsgesprekken die jaarlijks met de regio's zullen worden gevoerd, zal zorgvuldig aandacht worden besteed aan vorderingen met betrekking tot de rampenbestrijding en de regionalisering.

Overigens ontvangen alle regio's, los van een convenant, ten behoeve van de (wettelijke) kwaliteitsverbetering van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het tot stand brengen van een professioneel georganiseerde veiligheidsregio structurele bijdragen volgens de reguliere systematiek van BDUR en gemeentefonds. De bijdragen aan de veiligheidsregio's op basis van het BDUR worden in 2010/2011 opgehoogd. De regio's worden hierover binnenkort nader geïnformeerd.

Meer informatie over de convenanten is te vinden op www.minbzk.nl/veiligheidsregio. Op deze site treft u het allereerste convenant ondertekend door de minister van BZK en de bestuurders van de veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Postadres:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Brandweer & GHOR, Programma Veiligheidsregio's
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Ondertekening Haaglanden december 2007. Het bijbehorende convenant vindt u op www.minbzk.nl/veiligheidsregio.